

Examenul de bacalaureat național 2013

**Proba E. d)
Filosofie**

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

Model

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Dacă ținem cont de etimologia termenului, prin „filosofie” ar trebui să înțelegem:
 - a. pregătirea pentru moarte
 - b. știința primelor principii și cauze
 - c. cercetarea critică a limitelor cunoașterii umane
 - d. dragostea de înțelepciune
2. Teoriile morale:
 - a. sunt preocupate mai ales de problematica relației existente între putere și legitimitate
 - b. au drept concepte centrale noțiunile de *adevăr* și de *eroare*
 - c. au drept concepte centrale noțiunile de *bine* și de *rău*
 - d. sunt preocupate mai ales de problematica raportului existent între egalitate și dreptate
3. O judecată sintetică este cea în care:
 - a. predicatul adaugă o cunoștință nouă, care nu era conținută deja în subiect, judecata fiind extensivă
 - b. predicatul nu adaugă nimic nou subiectului, ci doar îl explicitează
 - c. predicatul nu adaugă nimic nou la trăsăturile subiectului, judecata fiind astfel extensivă
 - d. predicatul adaugă trăsături noi subiectului, judecata fiind pur explicativă
4. Pentru filosofii hedoniști:
 - a. fericirea se obține în viața de apoi
 - b. plăcerea constituie Binele suprem al omului, reprezentând scopul vieții acestuia
 - c. o viață trăită în conformitate cu normele morale contribuie la realizarea fericirii
 - d. starea de fericire se obține, în timpul vieții, prin suferință
5. Conform teoriei adevărului coerență, o propoziție este adevărată dacă:
 - a. are o valoare practică incontestabilă
 - b. este în concordanță cu realitățile pe care le vizează
 - c. este concordantă cu alte propoziții acceptate în domeniul respectiv
 - d. exprimă punctul de vedere al unor oameni celebri
6. Conform eticii deontologice:
 - a. o acțiune are valoare morală dacă este guvernată de anume principii normative care îi asigură necesitatea și universalitatea
 - b. numai căutarea rațională, guvernată de intelect este calea principală de realizare a fericirii
 - c. fundamentul moralei este utilitatea sau Principiul Celei Mai Mari Fericiri
 - d. prezența și acceptarea durerii în corp și a suferinței în suflet înseamnă atingerea fericirii

18 puncte

B. Cu privire la drepturile omului, tendința politică europeană constă în asigurarea egalității în drepturi a cetățenilor tuturor statelor și combaterea oricărui tip de discriminare.

1. Menționați trei drepturi ale omului. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, rolul/importanța statului în asigurarea drepturilor pozitive. **3 puncte**
3. Formulați un enunț filosofic afirmativ care să pună în relație conceptele de *drepturi negative* și *stat*. **3 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *adevărului*, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care a abordat problematica adevărului **4 puncte**
- explicarea unei teze/perspectivă filosofice referitoare la adevăr **10 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivă filosofice pe care ați explicat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivă filosofice pe care ați explicat-o **6 puncte**
- precizarea modului în care poate fi întemeiat adevărul propoziției „*Toți urșii polari sunt albi.*”, din perspectiva unui reprezentant al empirismului clasic. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

A. *Deși filosofia este incapabilă să ne spună cu certitudine care este adevăratul răspuns la întrebările pe care le ridică, ne poate sugera multe posibilități care ne lărgesc orizontul gândirii și o eliberează de tirania obișnuinței. Astfel, dacă, pe de o parte, diminuează sentimentul nostru de certitudine cu privire la ce sunt lucrurile, pe de altă parte, filosofia sporește mult cunoașterea noastră despre ce pot fi acestea; alungă dogmatismul oarecum arogant al acelor care nu au călătorit în regiunea întrebării eliberatoare și menține vie capacitatea noastră de a ne mira, prezentându-ne lucrurile obișnuite dintr-o perspectivă neobișnuită.*

(Bertrand Russell, *Problemele filosofiei*)

1. Precizați, pe baza textului dat, două caracteristici ale filosofiei. **4 puncte**
2. Menționați o deosebire existentă între perspectiva despre filosofie, prezentată în text și o altă concepție despre filosofie, a cărei teză/idee de bază ați precizat-o explicit. **6 puncte**
3. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *filosofie* și *viață*. **10 puncte**

B. Știind că pentru Augustin *omul este un suflet rațional care se slujește de un trup muritor și material*:

1. Argumentați în favoarea ideii/tezei filosofice prezentată în enunț. **6 puncte**
2. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în enunț. **4 puncte**